ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER
★
Commerical Printing of
All Kinds

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

OGLAŠAJTE V
NAJBOLJŠEM
SLOVENSKEM
ČASOPISU
★
Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

VOL. XXXVIII.—LETO XXXVIII. CLEVELAND, OHIO, MONDAY (PONEDELJEK,) MARCH 28, 1955 ŠTEVILKA (NUMBER) 60

Novi grobovi

MILAN MODIC

Po šest-tedenski bolezni je preminil v St. Luke's bolnišnici Milan Modic, star 30 let, stanujoč na 19316 Shawnee Ave. Rojen je bil v Clevelandu ter je delal pri Marquette Metal Products Co. V drugi svetovni vojni je služil tri leta in pol pri zračni sili.

Tukaj zapušča soprogo Mary, rojena Sheehy, sinova Robert in William, očeta John, p. d. Gorjupov, doma iz Velike Bloke pri Rakeku, mater Frances, rojena Trček, doma iz Idrije na Notranjskem, brata Raymond, sestro Mrs. Jennie Somrak in več sorodnikov. Pogreb se vrši v sredo zjutraj ob 8.45 uri iz pogrebnega zavoda Joseph Žele in sinovi, 458 E. 152 St., v cerkev sv. Pavla na Chardon Rd. ob 9.30 uri.

✦

MARY NEMANICH

Kakor smo v petek poročali, je po kratki bolezni preminila v Euclid-Glenville bolnišnici Mary Nemanich, rojena Rugelj, stara 45 let, stanujoča na 1026 Dillewood Rd. Doma je bila iz vasi Trbinc, fara Mirna. V Ameriki se je nahajala 35 let in je bila članica društva sv. Ane št. 4 S.D.Z.

Tukaj zapušča soproga John, hčeri Mrs. Mimi Fyffe in Mrs. Dorothy Havrilla, dva vnuka, očeta poznanega Ignac Rugelj, brata James in več sorodnikov. Mati Frances je umrla leta 1938, sestra Millie pa leta 1936. Pogreb se je vršil danes zjutraj ob 8.45 uri iz pogrebnega zavoda Joseph Žele in sinovi, 458 E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzete ob 9.30 uri in nato na pokopališče Calvary.

CIO NE ODSTOPI OD ZAHTEVE PO GARANTIRANI LETNI MEZDI

V Clevelandu se je začel občni zbor unije CIO avtomobilske stroke. Zasedanje bo trajalo cel teden dni. Takoj uvodoma in že pred formalno otvoritvijo občnega zbora je predsednik CIO Walter Reuther še enkrat povdaril, da garantirana letna mezda ostane ena najglavnejših delavskih zahtev njegove unije in da od te zahteve ne odstopi.

Unija delavcev iz avtomobilske industrije se pripravlja na stavko, če bo ta potrebna. Treba je za vsak slučaj izbrati stavkovni fond $25,000,000, ta fond pa bo zbran, če se bo članski prispevek zvišal od sedanjih $2.50 za $5, torej na $7.50.

Unijci razumljivo ne bodo razpravljali samo o garantirani letni mezdi, marveč tudi o drugih delavskih vprašanjih, kot so delavni pogoji, pokojnina, nadurno delo, zdravstveno stanje in podobno. Vendar je glavna točka letošnjega dnevnega reda vprašanje garantirane letne mezde. Delavec naj dobi pravni položaj, ko bo v letu plačan za 52 tednov, torej za celo leto, ne pa samo od ure. Reuther je prepričan, da garantirana letna mezda ne more biti na škodo industriji, ne javnosti. Garantirana letna mezda bo šla v dobro tudi poslovnemu svetu. Kot stalna bi pomenila tudi povečanje kupne moči, kar bi občutil poslovni svet.

Morse in Eisenhower

Na unijskem zborovanju v Cantonu, O., je nastopil med jeklarji senator Morse, ki je označil administracijo predsednika Eisenhowerja za najbolj reakcionarno izza predsednika Hardinga. Eisenhower ni držal danih obljub. Pomagal je, da so posamezne ameriške države izglasovale antidelavsko zakonodajo, pomaga pa tudi, da se industrija seli iz krajev, kjer obstoja socialna politična zakonodaja, v kraje ameriškega juga, kjer te zakonodaje sploh ni. Morse je prepričan, da bi lahko uravnovesili federalni proračun, če bi znali izvesti pravično obdavčenje.

ZIMA NA SPOMLAD—HUJŠA OD ZIME

Pevsko društvo Zarja je moralo odpovedati koncert, ki ga je napovedalo za nedeljo. Koncert se bo vršil v nedeljo, dne 10. aprila. Vest prinašamo uvodoma, ker je bilo nastopilo tako vreme, da je bilo ljudem svetovano naj ostanejo doma, razen, če jih iz hiše kliče nujna potreba.

Pisma, ki so prišla iz stare domovine, vedo tudi povedati, da je tam naenkrat zapadlo nad meter snega, da še sneži in da se ljudje sprašujejo, kdaj bo to nehalo. Sneg je namreč prišel prepozno.

Z izrednim vremenom se je v Clevelandu začelo v petek, nadaljevalo preko sobote in nedelje. Temperatura je padla na 20, 25 stopinj in še nižje. Veter je bril neusmiljeno. Snega je zapadlo okrog osem inčev. Avtomobili so morali voziti zelo previdno vsled poledenelosti cest, razumljivo zelo počasi. Priznati moramo, da so mestni avtobusi opravljali svojo službo vzorno. Na srečo ni bilo večjih karambolov.

Izredno vreme pa ni zajelo samo ameriškega severa in zapada, marveč skoraj vso republiko. Za enkrat je bila izvzeta le južna Florida.

Veliko škodo trpijo gojitelji breskov, ker jim je zima odnesla pridelek. Tudi kraji z zgodnjim krompirjem bodo močno oškodovani.

Posebno sliko nudijo slapovi Niagara, kjer je vse zamrznjeno. Silne grmade ledu skušajo razstreliti z dinamitom. Za enkrat so se ti poskusi ponesrečili, nadaljevali pa bodo z njimi ker morajo.

✦

Iz letališča Seattle, Wash., je vzletelo letalo, ki je imelo na krovu 23 potnikov. Letalo je kmalu po odletu padlo v morje in je pri tem zgubilo življenje četvero potnikov, peti je bil težko ranjen. V letalu je namreč eden od štirih motorjev kmalu po vzletu začel goreti. Letalo je bilo namenjeno v Honolulu in je stalo $1,-250,000.

36 mrtvih

Zadnje vreme je povzročilo 36 smrtnih slučajev. Samo v Indiani je bilo v neposredni zvezi z mrazom 18 mrtvih. Škoda, ki jo bo utrpelo poljedelstvo, se ceni že sedaj na 48 milijonov dolarjev.

V puščavah Nevade bi morala danes zopet eksplodirati atomska bomba. Radi vremena je poskus odložen.

Kakih 50 milj vstran od Quebec, Kanada, je v snegu obstal vlak s potniki in ne more naprej. Vlak rešujejo.

Vremenska napoved v Washingtonu javlja, da mraz ne pojenjuje, da pa danes razen na meji New York-Kanada ne bo snežilo.

Zadnje vesti

Delno oblačno, delno solnčno vreme brez izrednosti se napoveduje za Cleveland in okolico. Najvišja temperatura bo 40 stopinj, najnižja 26 stopinj. Clevelandska vremenska napoved pravi, da če vzdrži to stanje dva dni, bo sneg skopnel in bomo prešli v normalno vreme.

V Clevelandu samem je šolski pouk danes običajen, pač pa je v raznih okrajih v Ohio več šol za danes zaprtih.

Bolnišnica St. Alexis deluje od leta 1870, ko je bila ustanovljena. Do včeraj v njenem porodnem oddelku ni bilo trojčkov. Zakonca Krauss, poročena leta 1953, sta doživela prvi porod. Žena Mary Krauss je v St. Alexis bolnišnici porodila trojčke. Vsi trije so dečki.

V kraju Rock Island, Tenn., se je izvršil pokolj družine z otroci vred. Henry Pratchel, star 45 let, in njegova 43-letna žena z enim lastnim otrokom ter enim vnukom, je bila poklana. Oblasti so sicer prijele nekega osumljenca, pa ni upanja, da pravega zločinca.

V Lincolnu, Nebraska, so se obsojenci uprli in prijeli dva stražnika kot talca. Trije od upornikov so se udali—devet ne. Na licu mesta je sam governer Nebraske, ki skrbi, da uporniki ne uidejo, pa da reši tudi oba stražnika.

Danes zjutraj je zunanje ministrstvo v New Delhi v Indiji, javilo, da bo predsednik indijske vlade Nehru uradno obiskal Moskvo v prvih dneh meseca junija.

Danes zjutraj je v Franciji začela svojevrstna stavka zoper davke. Mali trgovci naj zaprejo trgovine. Gre za organizacijo, katero vodi znani Puojade. Organizacija sama pa ima pol milijona članov. Stavka je v nekaterih krajih res prešla v dejstvo, vendar se položaj splošno presoja tako, da ne bo šlo za organizirano stavkovno gibanje.

Klub Ljubljana

Redna seja kluba Ljubljana se vrši v torek zvečer ob pol osmih v Ameriško jugoslovanskem centru na Recher Ave. Vabi se članstvo na polnoštevilno udeležbo.

ANTONIA PREBIL

Na svojemu domu je umrla danes zjutraj Antonia Prebil, p.d. Smregotova Tona, stara 71 let. Stanovala je na 1019 E. 72 Pl. Pogreb oskrbuje Zakrajškov pogrebni zavod. Podrobnosti bomo poročali jutri.

ČE ZBORUJE UNIJA V AMERIKI!

Ta teden bodo Cleveland razgibali delavci unijci iz avtomobilske stroke. Že delegatov je veliko—3,150. Kaj pa ti predstavljajo? 1,300,000 članov, ki plačujejo članarino! Če pa vzamemo tudi tiste delavce v industriji avtomobilov, ki ne delajo ali ki so na stavki, potem gre za družino 1,500,000 članstva.

Občni zbor take unije tudi stane. Gre za prireditev, katere sklepi bodo važni, lahko rečemo za vse ameriško gospodarstvo, posebno še, če bo v avtomobilu stavka.

Smo pač—v Ameriki! Poročilo predsedstva te unije obsega celo knjigo 300 strani. Ko govornik konča svoj govor, se malo prej kot v eni uri že porazdeli vsebina njegovega govora v tiskani obliki. Na razpolago je 50 telefonov in pisalnih strojev. Na razpolago je cel štab kino in televizijskih operatorjev. Seveda tudi zunanjosti ne manjka!

Najemnina dvorane stane za teden dni $450. Okrasitev dvorane in stranskih prostorov je stala $25,000. Ne bo manjkalo ne muzike, ne zabavnih prireditev.

Sicer pa je denar na razpolago! Povprečno potroši vsak delegat $25 na dan. To dobi povrnjeno od centrale in od krajevnih unij. Če računamo, da je 3,150 delegatov z dnevnicami $25 za zborovanje šest dni, pridemo do lepe vsote $427,500.

Pa ne gre samo za dnevnice; gre tudi za takozvani odhod zaslužka. Ta se lahko računa na posameznega delegata $18 na dan.

In stalni nameščenci unije z raznimi načelniki posameznih odborov! Menda jih je skupaj kakih 600.

Stroški takega občnega zbora na splošno bodo okrog $1,000,00.

Sicer pa, če se računa 1,-300,000 članov unije, ti člani pa plačujejo recimo povprečno $2.50 na mesec, pridemo tudi do lepe vsote!

Pomanjkanje bakra

Industrija bakra ima v zadnjem času večkrat gospodarske motnje. Navadno gre za stavke, bodisi tu v Združenih državah ali v državah izven Amerike odkoder dobivamo baker.

V bakrenih rudnikih v južnoameriški republiki Chile, ki je najbolj bogata na bakru so delavci zopet na stavki. Čilska vlada sama pa bi rada zvišala ceno bakru ki se izvaža v Združene države. Poročilo iz Anglije pravi, da so cene bakru zopet poskočile. Vzrok—veliko povpraševanje po barkru, pa malo bakra na razpolago. V New Yorku napovedujejo, da bo ta teden pomanjkanje bakra precej občutno. Najmanj ga bo manjkalo 11,000 ton v mesecu aprilu in 6,000 ton v mesecu maju. Je pa še vprašanje kakšno politiko bo zavzela centrala vlada v Washingtonu, ki je radi vojaško-obrambenih nalog zelo zainteresirana na bakru in ga mora nekaj imeti za vsako ceno na razpolago.

SENAT V PARIZU ODOBRIL VSE POGODBE Z NEMČIJO IN O OBRAMBI ZAPADNE EVROPE

DRAMATIČNI APEL FAUREA IN MINISTRA PINAYA

PARIZ, 27. marca—Francoska zgornja zbornica je odobrila pogodbe o bodoči Nemčiji in o politični zvezi, ki naj brani zapadno Evropo s sodelovanjem Velike Britanije, Zapadne Nemčije in Italije. Politična borba, ki se je začela pred štirimi leti in kateri so podlegli nekateri francoski predsedniki vlade, je tako končana. Glasovanje je bilo 184 glasov za, 110 pa proti.

Sedanji predsednik francoske vlade Edgar Faure in njegov zunanji minister Antoine Pinay sta zastavila ves svoj vpliv, da spravita pogodbe pod streho. Med francoskimi člani senata so se pojavili pomisleki, kakor je bil to slučaj, ko je šlo za glasovanje v spodnji zbornici. Ti pomisleki so bili v tem, da naj se sicer dovoli svoboda Nemčiji, ne pa njena oborožitev; oziroma, da se ji dovoli neke vrste oborožitev, pa ne ta kot je zamišljena. Predsednik Faure in zunanji minister Pinay sta te senatorje direktno vprašala kaj pravzaprav hočejo, kakšno oborožitev si predstavljajo. Naj povedo kaj mislijo, na dan z načrtom, je zaklical Faure!

Komunistični člani iz zgornje zbornice so hoteli glasovanje vsaj odložiti. Operirali so s tem, da je itak nekaj v zraku, ko se govori o sestanku zastopnikov štirih velesil Združenih držav, Velike Britanije, Francije in Sovjetske zveze, pa ne gre, da bi Francozi popreje glasovali o nečem, kar bo predmet te konference, zlasti še ko se bo konferenca štirih posebej bavila z nemškim vprašanjem.

Sedanji položaj

Prvič—Zapadna Nemčija postane svobodna in se sme oborožiti. Okupacija Amerikancev, Angležev in Francozov tako preneha. Zapadna Nemčija sme rekrutirati 500,000 vojakov, z vso svojo oboroženo silo pa stopi v zapadnoevropsko o b r a m b e n o skupnost.

Drugič—osnuje se posebna zveza držav, h kateri pristopijo: Velika Britanija, Francija, Zapadna Nemčija, Italija, Belgija, Nizozemska in Luxemburg. Novo pri tej zvezi je to, da pridete zraven tudi Zapadna Nemčija in Italija.

Vse te pogodbe so sedaj po parlamentih odobrene v Veliki Britaniji, Z a p a d n i Nemčiji, Franciji in Italiji; odobriti jih morajo še manjše države kot so Belgija, Nizozemska in Luxenburg.

Bulganin spravljivejši

Istočasno, ko je šlo za glasovanje v Parizu, se je oglasil sedanji predsednik sovjetske vlade Nikolaj Bulganin. Morda je tudi on s svojo posebno izjavo skušal vplivati na glasovanje v francoski zgornji zbornici, pa je očividno prišel prepozno.

Sovjetska tiskovna agencija Tass je objavila razgovor z Bulganinom, ki je označil Eisenhowerjeve namige, da lahko pride do konference štirih, kot nekaj pozitivnega. Tudi on je za to, da se z razgovori zmanjša in odpravi sedanja svetovna napetost. Bulganin je bil v svojih besedah spravljivejši in ni polemiziral z Washingtonom in Londonom, ki sta stavila predpogoj temu skupnemu razgovoru, da se najprvo dokončno sprejmejo pogodbe o Nemčiji. Ta pogoj sta izrecno stavila tako predsednik Eisenhower, kakor predsednik britanske vlade Winston Churchill.

Ameriško državno tajništvo je takoj izdalo komentar, ki je ugoden. Ameriško državno tajništvo računa s tem, da bo Moskva vplivala na Kitajce, da se ne prenaglijo s kakimi napadi na Formozo ali pa na znana otočja, ki so blizu kitajske obale. Izjava Bulganina da je dober znak, da se lahko upa, da bo do razgovorov tudi prišlo.

Demokratski senator Walter George, ki je prvi sprožil misel o sestanku "štirih," je enako prepričan, da bo Sovjetska zveza skušala odvrniti Kitajsko od kakih vojnih operacij. Sovjetska zveza se zaveda, da bi morala v slučaju vojne med Kitajsko in Združenimi državami, ena dobaviti Kitajski potrebno orožje, s tem pa bi bistveno oslabila svojo lastno vojaško moč.

Za zmanjšanje vojaštva

Najnovejši ameriški načrt je bil ta, da naj Združene države, kakor tudi Sovjetska zveza znižajo število vojakov pod orožjem tako, da bi Združene države in Sovjetska zveza še držale pod orožjem en milijon do poldrug milijon vojakov, isto število tudi komunistična Kitajska. Velika Britanija in Francija pa naj bi imele oboroženih vsaka po 650,-000 mož.

V Londonu računajo s tem, da Sovjetska zveza tega predloga ne bo sprejela. Če bi ga namreč sprejela, bi morala povedati, koliko vojakov drži pod orožjem. Tega pa Sovjetska zveza ne bo storila.

OBSOJENI POLKOVNIK

Na Japonskem je stal pred izrednim vojaškim sodiščem ameriški polkovnik Bishop Parrish, doma iz Columbia, S. C. Zagovorjati se je moral radi zlorabe javnih fondov, radi napačne uporabe javne lastnine, celo radi krivegga pričevanja. Parrish je bil spoznan za krivega, nagnali so ga iz vojaških vrst in odvzeli so mu vse vojaške ugodnosti, obenem pa bo moral še dve leti delati na prisilnem delu.

TRAVEN OPROŠČEN

V petek se je zaključila obravnava proti Maksu Travnu, bivšemu gl. tajniku SDZ, ki je bil obtožen poneverbe. Trajala je skoraj štiri tedne. Porota, sestoječa iz šestih moških in šestih žensk, je podala pravorek nekrivde.

Seja trgovcev

V torek zvečer ob osmih se vrši seja St. Clair Merchants Association v dvorani št. 1, novo poslopje Slov. nar. doma na St. Clair Ave. Vabi se vse trgovce v naselbini, da se je udeleže.

IZ ŽIVLJENJA MARILYN SHEPPARD

Nedeljska priloga clevelandskega Plain Dealerja The American Weekly je prinesla nekaj podatkov iz življenja pokojne umorjene Marilyn Sheppard. Podatki so zanimivi, ker odkrivajo nekaj ozadja zagonetnega zločina, ki se je izvršil v zgodnjih urah 4. julija lanskega leta. Njen mož Samuel Sheppard je bil od porote spoznan za krivega umora in obsojen na življenski zapor. Prisojena kazen še ni pravomočna.

Marilyn in Samuel sta se spoznala že na srednji šoli, ko je bila Marilyn stara 13, Samuel pa 12 let. Marilyn izhaja iz podjetniške, Samuel iz zdravniške družine. Marilyn je bila rojena dne 14. aprila 1924 v Clevelandu, njen oče, še živeči Thomas Reese je po poklicu inženir in iznajditelj. Sedaj je star 54 let in se udejstvuje v clevelandskem gospodarskem življenju. Sam ima več izumov in je dal te izume registrirati; ima kakih 50 patentov.

Marca leta 1929 mu je umrla prva žena in to na drugem porodu. Thomas se je poročil drugič leta 1931, ko je bilo Marilyn osem let. Ko ji je bilo 11 let, se je rodil iz drugega zakona polbrat Tommy. Marilyn je živela deloma pri starših, deloma pri starih starših. Od srednješolskih let naprej je bila povezana s Samuelom Sheppardom.

Samuel je hotel postati poklicni športnik—atlet. Starši so ga prisilili, da je postal zdravnik. O Samuelu je veljalo, da je bil že kot srednješolec visok, lep fant, in tudi dober jedec; Marilyn pa je bila poznana kjerkoli se je pojavila že od svoje zgodnje mladosti, po svojih lepih nogah. Dočim je Samuel končal visokošolske študije, Marilyn ni šla dalje, ko je končala srednjo šolo. Marilyn in Sheppard sta se poročila 21. februarja 1945.

Njuno bivanje je bilo deljeno med Clevelandom in Los Angelesom v Californiji. Marilyn je dne 18. maja 1947 porodila sinčka, katerega so krstili na ime Sam, klicali pa so ga za Chipa.

Prvi znaki zakonskih motenj so se pojavili že v poletju leta 1950. Samuel je pritiskal na starše, naj mu dovolijo razporoko. Starši so to odklonili. Vpliv staršev Sheppard je bil na otroke izredno močan, tako, da si sinovi niso upali vpričo njih vzeti, tudi v zrelih letih še, kako alkoholno pijačo.

Materialno je Samuel dobro shajal. V letu 1953 je moral plačati dohodnine od zaslužka $131,000.

Vkljub temu, da sta se na zunaj pojavljala skupaj, je Samuel že leta 1952 navezal intimno razmerje na uslužbenko Susan Hayes in ko je bil v Los Angelesu, je delil z njo zakonsko življenje kar cel teden dni.

Na petek pred 4. julijem je Marilyn bratom Samuela razodela, da je v drugem stanu. Dne 4. julija zjutraj je bila upihnjena luč življenja njej in še nerojenemu otroku.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HEnderson 1-5311 — HEnderson 1-5312
Issued Every Day
Except Saturdays, Sundays, Holidays and the First Week in July

SUBSCRIPTION RATES — (CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) $10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 4.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države).
For One Year—(Za eno leto) $12.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 7.00
For Three Months—(Za tri mesece) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

"VELIKA ZVEZA" JE USTANOVLJENA!

Francoski parlament, spodnja in zgornja zbornica, je odobril pogodbe glede bodoče Zapadne svobodne in oborožene Nemčije. Odobril tudi tiste pogodbe, ki ustvarjajo zapadnoevropski politični blok, v katerem so vse države razen Francove Španije in Švice. Radi svetovnega pomena mi od svoje strani povdarjamo, da je pri tem političnem bloku zraven tudi Velika Britanija. Saj vemo, da se Velika Britanija navadno nerada veže na kake evropske zveze. Politično življenje zapadne Evrope se je torej spremenilo, ker je to zahteval čas.

Ime mesta Verdun v severovzhodni Franciji je svetovno znano. Je to največja trdnjava na svetu. Slovenci, ki so se udeležili prve svetovne vojne, seveda še v avstroogrski armadi, so morali iti vsaj deloma tudi pred Vredun, katerega so hoteli Nemci zavzeti. Takrat ga niso. Leta 1871 so ga zavzeli, v zadnji svetovni vojni pa obšli, ker so vdrli v Francijo iz severa iz Belgije in je bila njihova vojaška strategija pač ta, da gredo na Pariz, da se za trdnjave ne bojujejo, ker so vedeli, da bo francoska armada itak poražena.

Mi imenujemo namenoma ime Verdun še v drugem strogo političnem smislu.

Tam v starih časih je gospodoval nad Evropo kralj Karel Veliki. Menda je bil rojen dne 2. aprila 1742, umrl pa da je 28. januarja 1814. Karel Veliki je bil gospodar takratne pomembne Evrope, predvsem zapada, juga in Nemčije. Ravno v Verdunu se je podpisala listina, v kateri je ta kralj razdelil svoje kraljestvo med tri svoje sinove, pa iz Verduna začne evropska zgodovina, ki pomeni končno delitev med Italijane, Francoze in Nemce. Od takrat naprej namreč gre skozi zgodovino, kakor rdeča nit neko tekmovanje med Francozi in Nemci. V najnovejem času se je to tekmovanje spremenilo v vojno sovražnost. Mi se vsi živo spominjamo prve in druge svetovne vojne. Ne bo pa preveč odmaknjeno našemu spominu, da je šlo v letih 1870-1871 tudi za vojno med Francozi in Nemci. Takrat je bila Francija poražena in opustošena. V drugi svetovni vojni Francija s pomočjo svojih zaveznikov končno zmagala, bila pa je zopet strašno opustošena. Pomandrali so jo Nemci.

Smo na pragu nove evropske zgodovine. Nemci in Francozi naj v bodoče sodelujejo v politični in vojaški zvezi za isti cilj, da postane zapadna Evropa neka gospodarsko politična enota, to enoto pa je braniti pred komunizmom. Ali se nemško sovraštvo do Francozov ne bo ponovila? In ali je zveza trdna?

Nemci prepričujejo svet, da je tri milijone nemških vojakov, ki so padli v zadnji svetovni vojni, 750,000 civilistov, ki so enako prišli ob življenje, 1,300,000 vojnih sirot, 1,000,000 vojnih vdov, za Nemce svarilen prst kaj da pomeni tudi vojna za nje. Če bi h temu številu pridali številke v Nemčiji pomorjenih Judov, tistih, ki so umrli nasilno ali vsled pomanjkanja v nemških koncentracijskih taboriščih, bi šlo zopet še za večje milijone, kakor smo jih gori navedli. Ali pa se Nemci zavedajo, da so tudi drugi narodi, ki so umrli po nemški roki, v svesti si, koliko jih je padlo? Če upoštevajo resnično tudi te žrtve in to ne samo sentimentalno, potem je ta zavest gotovo doprinos k mirnemu razvoju vsaj v Evropi. Vse to bo pokazala bodočnost! Nekaj moramo povdariti, da je namreč sovjetski zunanji minister Molotov izgubil eno največjih diplomatskih bitk, boj zoper ponovno oborožitev Zapadne Nemčije. Novi blok zapadne Evrope z nemško soudeležbo in z britzn-sko pomočjo brez dvoma pomeni zelo veliko zvezo. Rusi morajo računati v prvi vrsti z Nemci. Imajo sicer Vzhodno Nemčijo, ki pa je po številu prebivalstva le dobra tretjina ljudi, ki sicer živijo v Zapadni Nemčiji. Zapadna Nemčija je industrijsko, gospodarsko na višku. Pa tudi sama na sebi močnejša od Vzhodne Nemčije. Če pa vzamemo vojaško kvaliteto in če se sklicujemo na sodbo istega Molotova, razumemo njegovo razburjenje. Molotov je namreč sam priznal, da moramo računati na eno nemško divizijo disciplinirane vojske, štiri druge, tudi če gre za Rdečo armado.

Naj še omenimo, da je bil pritisk na Francoze res velik. Prišel je v različnih oblikah, tako iz Washingtona, kakor iz Londona, pa recimo tudi iz Bonna. Formalna večina v francoskem parlamentu je bila podana. Bodočnost bo pokazala ali je podana tudi večina francoskega in nemškega ljudstva za sodelovanje.

L. Č.

Urednikova pošta

Koncert Mladinskega pevskega zbora

CLEVELAND, Ohio — Zopet bi rad napisal par vrstic za te male pevce, ki se tako z veseljem učijo slovenskih pesmí, da jih je kar veselje poslušati. Celo zimo so pridno hodili na vaje in se pripravljali za pomladanski koncert, katerega priredijo v nedeljo, 3. aprila ob 3:30 popoldne v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Road. Imajo več novih pesem in cel regiment vojakov bo prišel na oder, v da zopet nekaj novega. Vsi bodo imeli narodne noše. Pa saj ne smem vsega povedati, le sami pridite pogledat, gotovo ste bili še vselej presenečeni, kadar ste obiskali te male pevce.

Tudi po številu so se pomnožili tako da jih je okrog 50. To bodo žvrgoleli. Ne prezrite jih, kot se je enkrat meni pripetilo. Vprašal sem rojaka če bi kupil vstopnico za Mladinski pevski zbor, pa mi odgovori, kaj misliš, da sem tako neumen, da bom moje nedelje pri otrocih zapravljal? Mar grem ven na deželo in imam dobro zabavo! Kakor katerega veseli, sem mu odgovoril, ali pa ne pozabi, če bi bili vsi Slovenci taki kot si ti, bi se ne vedelo če so tudi Slovenci v Ameriki. Vsi drugi narodi učijo svojo mladino po svoje, Poljaki, Madžari, Italijani, Čehi, Nemci, i.t.d., zakaj bi mi ne našo? Dolžnost je naša, da podpiramo našo mladino. Saj vstopnice ne stanejo tako veliko — po $1.00. Ko so vsi davki od teh vstopnic plačani, ostane 75 centov in potem pride še dvorana, tako da malo ostane za blagajno. Edino gre z vašo pomočjo, da napolnite dvorano in zraven daste veselje ko vidijo, da odobravate njih delo. Po koncertu bo večerja in zabava v spodnji dvorani kot ponavadi. Vas vábim v imenu zbora. Na svidenje!

Jerry Pike.

Ali bomo spali?

EUCLID, Ohio—Zdaj bo kmalu minilo eno leto, odkar sem se preselil v Euclid. Zasledujem gibanje naših Jugoslovanov in spoznal sem, da imamo slovenske in hrvatske podporne in druge dobroobstoječe organizacije ter krasen Jugoslovanski narodni dom. Spoznal sem, da se bratje Slovenci in Hrvati mnogo prizadevajo, da pomagajo eden drugemu.

Ali nekaj sem pa uvidel, da ni kot bi moralo biti. Namreč, da smo mrtvi na gotovem polju, kjer bi bilo nam treba biti budni sedaj in za boljšo bodočnost. Kaj je ta pomanjkljivost? Politično življenje. Le poglejmo naše brate v 23. vardi v Clevelandu in videli bomo, da so upoštevani kot vsi drugi narodi ne samo v Clevelandu, pač pa v vsem Cuyahoga okraju.

Vidim kako hitro raste mesto Euclid in da je v njem najmanj 40 odstotkov našega naroda, a imamo pa prav slabo zastopstvo v Mestni hiši. Prejel sem nov direktorij ali imenik mesta Euclida. Pogledal sem, da bi videl koliko naših Jugoslovanov je na mestnih položajih. Uveril sem, da jih je manj kot dva odstotka. Kaj je temu vzrok? Nimamo pač nobene močne politične organizacije, ki bi nas zastopala, ki bi stavila naše mlade ljudi na glasovnice, in ki bi pokazala, da imamo sposobne ljudi kot drugi, nekateri še manjši narodi v Euclidu.

Kolikor mi je znano, nima Euclid močne politične stranke in da je današnje vodstvo mesta izvoljeno na takozvanem neodvisnem ali "Independent" tiketu.

Kot sem poznan v Clevelandu kot republikanec, me tisto ni oviralo, da sem volil za dobrega demokrata, še manj pa, da sem volil za dobrega neodvisnega kandidata.. Jaz bi rad videl, da se tu v Euclidu ustanovi Neodvisni klub, da bomo mogli glasovati za človeka, o katerem vemo, da je zmožen in vreden našega glasu, da bomo lahko volili tudi za našega človeka—ameriškega Jugoslovana. Jaz sem uverjen, da imamo med Slovenci in Hrvati tudi v Euclidu dosti sposobnih ljudi, da si lahko organiziramo svoj klub in ga uveljavimo.

Nicholas P. Popp.

ZANIMIVOSTI

"Zveza komunistov" je bila delavska zarotniška organizacija, ustanovljena v tridesetih letih minulega stoletja. Marx in Engles sta se vključila v njo leta 1847. Od takrat je organizacija povsem spremenila svoj značaj. Namesto zarotniške je postala prava delavska stranka s svojim štatutom in programom. "Zvezo komunistov" so reorganizirali na njenem drugem kongresu pod vplivom Marxa in Engelsa, ki so jima naročili, naj sestavita program nove stranke. Tako je nastal tudi "Manifest Komunistične partije," eno najpomembnejših in najbolj znanih del klasikov markizma in delavskega gibanja na splošno.

✦

Velika epidemija gripe, ki je razsajala leta 1918, je zahtevala kakih 15 milijonov človeških žrtev. Samo v Parizu je umiralo dnevno po 250 ljudi. V Indiji ji je podleglo kakih 6 milijonov ljudi, na Kitajskem pa 4 milijone. Gripa je bolezen, ki jo je opisal starogrški zdravnik Hipokrat 500 let pred našim štetjem. Hipokrat je pisal o njej, da se "začne s kašljanjem in vročino." V Evropi so prvo veliko epidemijo te bolezni zabeležili francoski letopisci leta 1357 in jo imenovali "okultna influenca ki prihaja z neba." Sedanje ime gripa ji je dal leta 1743 francoski kralj Ludvik XV.

✦

Po podatkih ZN izide za obveščanje ljudi o novostih na raznih področjih družbenega in gospodarskega življenja na svetu vsak dan 224 milijonov izvodov raznih časnikov. Razen tega ima človeštvo na razpolago 182 milijonov radio in 15 milijonov televizijskih aparatov. Po številu prebivalcev je dnevni tisk najbolj razširjen v Angliji, kjer odpade na 1000 prebivalcev dnevno 596 izvodov raznih časnikov. V ZDA jih odpade samo 354, in vendar porabijo ZDA 67% vseh količin časopisnega papirja.

LETALA IZ STEKLENIH VLAKEN

Vodja angleškega letalskega oddelka sir Arnold Hall je v zvezi z nedavnimi nesrečami, ki so se pripetile v angleškem letalstvu, ko so strmoglavila na tla reaktivna potniška letala, izjavil da ni izključeno, da bodo začele tovarne že v bližnji prihodnosti izdelovati trupe reaktivnih letal iz steklenih vlaken. Stekleni trupi ne bi bili težji od aluminijastih, bili pa bi cenejši in odpadla bi nevarnost tako imenovane "utrujenosti kovin." Pri umetnih vlaknih namreč te nevarnosti ni.

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

BISHOP, Pa.—V bolnišnici St. Francis v Pittsburghu se nahaja že pet tednov Joe Murgel. Njemu so odrezali levo nogo pod kolenom.

SMITHFIELD, Pa.—V bolnišnici v Uniontownu je umrl Josephine Može, rojena Rupnik, stara 54 let. Doma je bila iz Hotederšice pri Logatcu, odkoder je prišla v Ameriko leta 1921. Tajnica društva št. 291 SNPJ je bila 28 let. Bila je vedno naprednega mišljenja. Tu zapušča moža Franka in sorodnike, v starem kraju pa eno sestro in 2 brata.

FLEMING, Kansas—Pri znani družini William Drobrauc so dne 6. marca dobili zalega sina prvorojenca. Mati novorojenčka je hči družine Louisa Supančiči.

TIRE HILL, Pa.—Neža Puntar, prej Saksek, je dobila iz starega kraja žalostna sporočilo, da ji je umrl oče Frank Kikel, star 91 let, doma iz Višnje vasi pri Ambrusu na Dolenjskem. Bil je trikrat v Ameriki. V Coloradu se ga starejši naseljenci še vedno dobro spominjajo. Pokojni zapušča v stari domovini 4 hčere in enega sina, tu v Ameriki 3 hčere, Mary v Coloradu, Anno v Girardu, O. in Nežo v Tire Hillu, Pa., brata Mika in precejšnje število vnukov in pravnukov.

DETROIT, Mich. — The Detroit Times objavlja sliko in daljši članek o tragični in junaški smrti 29 let starega pilota kapitana Johna Raspeta, sina poznane slovenske družine Johna in Mary Raspet, sedaj iz Detroita, Mich.

Mladi Raspet je bil pilot pri letalskih silah. Služil je pri letalski bazi Sewart v Tennesseeu. Ponesrečil se je, ko je pilotiral veliko transportno letalo s 37 padobrancev namenjenih v Alasko. Blizu Nashvillea, Tenn., je motor letala prenehal delovati. Raspet in njegov so-pilot sta kljub kvaru obdržala letalo v vodoravni črti, dokler se vsi padobranci niso rešili s padobrani. Zanj in so-pilota je skok iz letala bil prepozen, kajti letalo je treščilo na zemljo in eksplodiralo.

Mlajši Raspet je bil rojen leta 1925 v White Valley, Pa. S svojimi starši pa je od svojega šestega leta živel v Mount Clementu, kjer je leta 1943 iz srednje šole pristopil k letalskim silam. V drugi svetovni vojni je dobil več odlikovanj.

Oče ponesrečenega letalca John se je ponesrečil pred 40 leti v premogovniku, tako da je vsa ta leta na kolesnem stolu. Zanj je izguba edinega sina še večja nesreča. Raspet mlajši je imel ženo in tri malodoletne otroke.

ODLOČILNI TRENUTKI

Odločilni trenutek pri porodu je za marsikatero mater trenutek, v katerem novorojenček prvikrat zaveka. Za otroka pa napoči odločilni trenutek njegovega življenja že nekaj sekund prej, namreč ko prvikrat dihne. Brez tega diha bi ne mogel zavekati. Kaj se ob tem prvem dihu pravzaprav zgodi, nam pokaže v dramatični obliki rentgenski film, ki ga je posnel neki švedski znanstvenik ob porodu.

Na filmu vidimo, da je takoj po porodu novorojenčkovo srce dokaj široko. Ko pa se potem prsni koš razširi, ko pride zrak v pljuča, se srce nenadoma skrči, ker potegnejo pljuča kri iz njegovih prekatov. Ko se pljuča spet izpraznijo—morda v zvezi s prvim novorojenčkovim vekanjem, na katero mati željno čaka, se srce spet razširi in začne se normalen krvni obtok, ki se od embrionalnega obtoka zelo bistveno razlikuje. Šele po teh prvih dihih začno pljuča in srce normalno delovati in s tem se začne novo življenje.

BOGATA ZBIRKA LUPIN RAZNIH MEHKUŽCEV

Z zbiranjem lupin mehkužcev so se ukvarjali nekateri ljudje že v starem veku. Redke živalske sestavine ni namreč tako lahko ohraniti, kakor lupine mehkužcev, ki so povrhu še lepe. Tako se je konhiliologija ali veda o lupinah razmeroma že zgodaj razvila v samostojno panogo naravoslovja. Ne le državne ustanove, marveč tudi zasebniki so imeli velike zbirke takšnih lupin, kakor imajo filatelisti zbirke poštnih znamk ali numizmatiki zbirke kovancev. Polagoma se je razvila iz zbiranja lupin mehkužcev prava trgovina z lastnimi borznimi tečaji za redke in lepe lupine. Nekatera mednarodna združenja zbiralcev izdajajo celo lastne revije in kataloge.

Privatne zbirke so večidel sad prizadevanja posameznih ljubiteljev, torej ne strokovnjakov. In med njimi je malo takih, ki za znanost nekaj pomenijo. Redke zbirke lupin mehkužcev pa utegnejo biti prave zakladnice za nova dognanja na področju naravoslovja. Na Dunaju imajo razen velike državne zbirke v naravoslovnem muzeju slovečo privatno zbirko, ki si jo je vredno ogledati.

Pod mikroskopom

Že na vrtu pred zbiralčevo hišo opazi človek mnoge terarije, po katerih lazijo živi polži. Prinesli so jih popotniki nekaj iz daljnega Afganistana, nekaj iz španskih gora, da lahko že naravoslovci v terariju proučujejo njihovo življenje. Dunajski zbiralec mehkužcev in njihovih lupin je upokojen železniški uradnik. Ves prosti čas porabi za izpopolnjevanje svoje zbirke. Na njegovi mizi stoji binokularni mikroskop, ki omogoča plastično povečanje lupine. Važna je zlasti njena površina. Skozi lečo vidiš marsikaj, česar oko ne opazi. Na videz nepomembne polževe hišice so videti pod mikroskopom zelo lepe. Na mizi leži mnogo debelih knjig s slikami, opisi in latinskimi imeni. Vsaka lupina ima svoje znanstveno ime in o vsaki je zabeleženo, kje in kdaj so jo našli, pa tudi zbiralčevo ime. Šele tako dobi lupina v zbirki znanstveno vrednost.

Na mnogih poklicih so zbrani konservirani mehkužci, ki so jih poslali dunajskemu zbiralcu zoologi iz vseh dežel, da bi natanko ugotovil njihova imena. Tako "potuje" zbiralec vsak dan zdaj na Kitajsko, zdaj v južnoafriške stepe ali na dno Pacifiškega oceana, ne da bi prestopil prag svoje hiše. Pravo zbirko ima v kleti. Tam leži nad 100,000 lupin raznih mehkužcev, skrbno razporejenih po poklicah velikih omar. Vsaka lupina ima svojo številko in ime mehkužca.

Bogovi, svetilke, morilci

V velikih stenskih vitrinah so razstavljeni najzanimivejši primerki. Tu vidiš veliko lupino morskega polža, ki so jo uporabljali Grki za signalni rog, tako da so odlomili gornjo konico in piskali skozi široke špirale. Tudi skoraj enako veliko lupino Neptunovega polža so uporabljali in še uporabljajo v mnogih krajih severne Škotske. Polževo hišico obesijo vodoravno in jo napolnijo s katranom, potem pa potegnejo skozi luknjico stenj in svetilka je narejena. Poleg vise lupin školjk v premeru blizu 1 m in debele več centimetrov. Gre za tako imenovano tridacno, zelo nevarno, v Pacifiškem oceanu živečo školjko. Gorje potapljaču, če naleti na morskem dnu, ko išče bisernice, na odprto lupino te orjaške školjke, če si ji hote ali nehote preveč približa z nogami ali rokami! Školjka hlastne po žrtvi in jo stisne med obe polovici lupine ko z železnimi kleščami. V lupini so ko roka v zapestju debele mišice, ki jo odpirajo. Poleg te orjaške školjke vidiš drobne školjkice, živeče v blatu naših jezer in potokov. Majhne so tako, da jih človek komaj opazi.

Zanimiva je setava školjkine lupine. Rob telesne stene školjke in tudi polža, tako imenovani plašč, je sestavljen iz treh plasti: zgoraj, na zunanji strani, je tenka roževinasta plast pod njo debelejša, sestavljena iz navpičnih apnenčastih prizem, znotraj, na telesni strani, pa so vodoravno ležeče ploščice iz biserovine. Svetlobni žarki, padajoči na to biserovinsko plast, se lomijo različno in tako nastane svojevrstno svetlikanje. S tem smo se dotaknili tudi vprašanja, kako nastane biser v školjki. Bisernice, školjke, v katerih nastanejo biseri, nahajamo v tropičnih morjih, pa tudi v nekaterih rekah in potokih.

Rojstvo bisera

Za nastanek bisera je važno, da prodre v školjko tuje telo, denimo peščeno zrnce. Priti mora med lupino in plašč. Školjka obda "škodljivca" s plastjo biserovine, kjer jo tišči in reže. V tem najpogostejšem primeru pa nehote vdela tuje telo v notranjo stran lupine in tako nastane na njej bulica. Če pa pride pesek—kar se zgodi seveda zelo redko, v tkivo školjkinega plašča, ga školjka docela pokrije z biserovino in tako se začne oblikovati pravi biser. Lahko si mislimo, koliko školjk morajo potapljači odpreti, preden najdejo pravi dragulj. Na Japonskem so začeli umetno "cepiti" bisernice s tujimi telesi, o čemer smo že poročali. Čez leto dni že lahko pobirajo iz njih umetno pridobljene bisere, ki se prav nič ne razlikujejo od pravih ali pa so celo še lepši.

Denar v obliki polžev

Razni narodi so uporabljali nekatere vrste polžev namesto denarja. To velja zlasti za rumenkastega polža z znanstevnim imenom cypraea moneta. Že njegovo ime kaže, da so ga uporabljali kot denar. Ta običaj izvira iz Azije. Na Kitajskem in Japonskem so z lupinami tega polža plačevali blago, dokler ni prišel v promet kovinski denar. O tem piše tudi Marco Polo. Najbolj pa je bil razširjen ta denar v Severni in Srednji Afriki, kamor so ga prinesli indijski, arabski, pa tudi beneški trgovci najprej na obalna področja, pozneje pa se je razširil tudi po zaledju. Ker so potrebovali trgovci za nakup blaga zmeraj več tisoč polževih hišic, so jih nosili okrog vratu, nanizane na vrvice. Civilizacija je pozneje ta "denar" izpodrinila. Pač pa zamorke še zmeraj zelo cenijo polževe hišice kot okraske.

Ostanki školjk in polžev nam nudijo tudi vpogled v zgodovino naše zemlje. Prav na področju Dunaja so lahko strokovnjaki na podlagi fosilnih ostankov teh mehkužcev proučevali favno tistega morja, ki je pred milijoni let polnilo dunajsko kotlino. Vzhodna pobočja Alp so takrat štrlela iz morja v obliki obale. Ti ostanki lupin so za mnoge plasti tako značilni, da lahko označimo z njimi cela obdobja v zgodovini naše zemlje.

RAK IN SOCIALNI POLOŽAJ

Zdravstveni urad ameriškega mesta Baltimore je ugotovil, da sta rak na pljučih in bolnikov socialni položaj povezana. V socialno šibkih in ogroženih plasteh prebivalstva umrje za rakom na pljučih dvakrat toliko ljudi, kakor med premožnim prebivalstvom, živečim v ugodnih gmotnih razmerah.

ČUDNE POSLEDICE OPERACIJE POD "MRZLO NARKOZO"

Vsa švedska pozna Anneli. Če govore ljudje o njej, se ženske v Malmo in Goteborgu zjokajo. Usoda šestletne deklice je enako pretresla prebivalce Kaparande, kakor Stockholma. Več mesecev so se bali zanjo, za njeno življenje. Šele zdaj so si oddahnili, ker vedo, da je Anneli rešena.

V severnošvedskem mestu Sundsvallu, dober dan hoda od Stockholma, se je Anneli nekega dne igrala na cesti. Ljudje so govorili, da je Anneli Ernkvirst srečna. In res je bila srečna, saj je dobila za rojstni dan hišico za lutke s pestrimi tapetami, posteljico in tapeciranim miniaturnim pohištvom, ki si jo je že tako dolgo želela. Dobila je tudi novo lutko, tako lepo, da bi jo bila najrajši pokazala vsem prebivalcem Sundsvalla. Vsekakor pa je morala lepo darilo občudovati njena najboljša prijateljica. Le-ta se je prav tedaj igrala na drugi strani ceste. Anneli ji je hotela pokazati darilo. Stisnila je lutko pod pazduho, se prešerno zasmejala in . . .

V naslednjem trenutku se je zgodila nesreča. O njenih posledicah je več mesecev pisal švedski tisk. Malo Anneli je zgrabil avto in jo vlekel 15 m daleč, potlej pa vrgel v obcestni jarek, kjer je nezavestna obležala. Ljudje so hitro obvestili rešilno postajo in nezavestno deklico odpeljali v bolnišnico. Zdravnik jo je preiskal. Zunaj pa je sedela obupana mati. Pred bolnišnico se je zbiralo mnogo ljudi, sorodnikov, in drugih znancev družine Ernkvirst, pa tudi drugih prebivalcev, ki jih je vest o nesreči pretresla.

Glavni zdravnik je videl samo eno možnost, da bi rešil Anneli življenje, namreč novo metodo, že zdavnaj znano zdravnikom z imenom "mrzla narkoza." V tem načinu zdravljenja polože bolnika dobesedno "na led," tako da pade njegova telesna temperatura približno na 23° C. V tem stanju bolnik ne potrebuje samo mnogo manj kisika, marveč so možni tudi kirurški posegi, ki bi bili pri normalni temperaturi morda zaman ali celo nevarni za življenje.

Mrzla narkoza je vsekakor v sedanjem štadiju še poskus. Medicina še ne pozna učinka in posledic te razmeroma nove operacije v vseh podrobnostih. V primeru švedske deklice pa drugega izhoda ni bilo. To je bilo edino upanje, da bi Anneli rešili življenje. In kirurg se je odločil za operacijo. Časniki v Sundsvallu so pisali o tej operaciji enako obširno, kakor časniki v drugih švedskih mestih. Potem pa se je zgodilo nekaj, s čimer zdravniki niso računali. Anneli se po operaciji, pri kateri so uporabili mrzlo narkozo, ni več zbudila. Ležala je kot Trnjulčica, oči ni mogla odpreti, dogodkov okrog sebe ni dojemala, jesti ni mogla in tudi ne govoriti. Tri tedne so si zdravniki prizadevali, da bi jo z operacijo zdramili, da bi njenemu izčrpanemu telescu znova posredovali življenjske sile. Sadovi njihovih naporov so bili pretresljivi: Anneli je ležala bodi povsem apatična ali pa se je zvijala od silnih bolečin.

Tako je spala 101 dan. In ves ta čas ni bilo noči, ki bi jo bila njena mati kolikor toliko prespala. Ne le podnevi, tudi ponoči je razmišljala, kakšen bo konec boja med življenjem in smrtjo njene hčerkice. In večina prebivalcev Švedske se je vsako jutro v strahu vpraševala: "Ali Anneli še živi?" Potem pa se je zgodilo nekaj nepričakovanega. Deklica se je nenadoma zdramila in začudeno ozrla po sobi. Operacije se ni spominjala in vedela tudi ni, da je spala 101 dan. Megleno se je spominjala samo nesreče. Takoj je vprašala, kje je njena najboljša prijateljica. Ni pa se spominjala, da je dobila za god tako lepo darilo. Ko so jo vprašali, kaj si najbolj želi, je z drhtečim glasom odgovorila: "Pravo hišico za lutke s pestrimi tapetami, posteljico in tapeciranim pohištvom." In že so začela od vseh strani prihajati v bolnišnico darila, nešteto hišic za lutke, nešteto pisanih tapet, posteljic in kosov miniaturnega pohištva.

—Ljudska Pravica

REFLEKSNA OČALA

Prav gotovo je že vsakdo doživel, da je v kinu, v gledališču ali na športnih prireditvah sedel pred njim visok človek, ki mu je zakrival razgled. Neki Avstrijec je imel v mislih takšne tegobe ljudi manjše postave in izumil je naočnike, ki omogočajo, da tiste predmete ali prizore, do katerih naš pogled ne more seči, lahko nemoteno opazujemo. Gre za zrcalne refleksne naočnike in le-ti bodo še posebno važni za vojsko, ker bodo v precejšnji meri lahko nadomestili uporabo periskopov, vsaj pri opazovanju ne posebno oddaljenih predmetov.

HIŠE NAPRODAJ

Ali se nameravate seliti?

Dajte, da vam zgradimo hišo po vašemu naročilu — Imamo pa nekaj zelo lepih dvo-družinskih in bungalòw hiš, katere vam dupliciramo na vaši loti ali pa na naši.

Za podrobnosti se obrnite na

KOVAC REALTY
960 EAST 185th STREET
KE 1-5030

DELO DOBIJO MOŠKI

TOOL MAKERS
TOOL & DIE MAKERS
TOOL ROOM MACHINE OPERATORS

Izurjeni delavci na orodju, težkih Jigs, Fixtures & Dies.
Plača od ure.
Plačane počitnice in prazniki.
Prispevajoča hospitalizacijska zavarovalnina in penzijski načrt.

OLIVER CORPORATION
19300 EUCLID AVENUE
KEnmore 1-0300

Iz urada Ameriško jugoslovanskega centra

Direktorij A.J.C. je na svoji redni seji dne 16. marca 1955 sklenil enoglasno, da se delnice Slovenskega društvenega doma zopet prodajajo, in sicer za nedoločen čas, to pa iz razloga ker je veliko naših delničarjev vpraševalo, kedaj bodo delnice zopet naprodaj.

Toraj sedaj ima vsak Slovenec, Srb ali Hrvat priložnost postati naš delničar. Svota je določena, in sicer za posameznike od $10.00 od $100.00, za društva pa od $50.00 do $300.00.

Toraj sedaj imate priliko, da postanete delničarji tega dobro obstoječega Doma, da ne bo pozneje kakšne nepotrebne kritike.

Za direktorij A.J.C.,

ANDREW OGRIN, tajnik.

***Hranite*... dobite največ iz življenja!**

Prihranki, ki rastejo na hranilni vlogi pri nas, vam bodo pomagali dobiti stvari, katere najbolj želite — dom, nov avto, ali morda sigurnost "gnezdice" za leta upokojitve. Karkoli je vaš cilj, spoznali boste, da je lahko in priročno staviti denar na stran vsak plačilni dan v zavarovano hranilno vlogo tu. Naša posluga je točna, prijazna, in ustrežljiva. Pričnite hranilno vlogo s primerno vsoto.

PRIHRANKI VLOŽENI DO 11. APRILA BODO DOBILI OBRESTI OD 1. APRILA

ST. CLAIR *Savings-Loan Co.*
813 E. 185th ST. IV 1-7800
6235 ST. CLAIR HE 1-5670

Naznanilo in zahvala

Z globoko žalostjo v naših srcih naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da nam je kruta smrt iztrgala iz naše srede našo nadvse ljubljeno mamo, taščo, teto in sestro

1880 *1955*

AGNES KAUČIČ

rojena KONČAN

ki je previdena s sv. zakramenti za umirajoče za vedno zatisnila svoje mile oči dne 1. februarja 1955.

Pogreb se je vršil dne 5. februarja iz Shusterjevega pogrebnega zavoda na W. 54th St. in Denison Ave. pod vodstvom Louis Ferfolia v cerkev sv. Lovrenca in po opravljeni sv. maši in cerkvenih pogrebnih obredih smo njeno truplo položili k večnemu počitku na pokopališču Calvary, sekcija 84, lota 309.

Blagopokojna je bila rojena 16. januarja 1880 v vasi Butajnova, fara Št. Jošt nad Vrhniko. Bila je mirnega značaja, rada je sodelovala pri društvih in tukajšnjemu domu dokler ji je zdravje dopuščalo.

Tem potom si štejemo v dolžnost, da se iskreno zahvalimo vsem onim, ki so poklonili krasne vence in cvetje h krsti pokojne, da je zgledalo kot bi ležala sredi vrta med cvetjem, ki ga je tako ljubila. Bilo nam je to v dokaz, da ste pokojnico spoštovali in ljubili. Zahvalo naj prejmejo:

Mr. Frank Demshar st., Mr. in Mrs. John in Albina Krishon iz Floride, Mr. Frank in Mrs. Margaret Demshar ml., Mr. in Mrs. F. Sustersic in hčere, Mr. in Mrs. L. Miller, Mr. in Mrs. Al Miller, Mr. in Mrs. Victor in Agnes Tominec, Mr. in Mrs. Frank in Marion Sodnikar, Cookie in Frankie Sodnikar, Mrs. Marjanca Končan, Mr. Joseph Konchan st., Mr. in Mrs. J. Koncan ml., Mr. in Mrs. G. Futo, Mrs. Angela Končan iz Californije, Mr. in Mrs. T. Peters, družine Ludmilla Young, E. J. Tout, M. Pelger, družini Joseph Konchan in Rudolph Konchan, Mr. in Mrs. John Samanich, Mr. in Mrs. Earl Braund, Mr. in Mrs. Victor Samanich, Mrs. Angela Kalin, družine F. Fende, J. Fende, A. Fende in Ernest Nyiradi, družina F. Železnik, družina A. Železnik, druvto Velebit št. 544 SNPJ, Ženski odsek Doma zapadnih Slovencev na 6818 Denison Ave., pevski zbor Triglav, mladinski krožek Sparklers št. 77 SNPJ, Dom zapadnih Slovencev na Denison Ave., Cleveland Steel Products Office & Foreman, Harrison Tool Employees, Clevelandska federacija društev SNPJ, sosedje na W. 56 St. in W. 58 St., Mr. in Mrs. A. Sestan, Mr. in Mrs. J. Rogel, Mr. in Mrs. M. Lenci, Mr. in Mrs. A. Boag, Mr. in Mrs. R. Cermelj, Camillus in Edward Zarnick, Mr. in Mrs. E. Kalin, Mr. in Mrs. P. Raab, Mr. in Mrs. H. Smith, Mr. in Mrs. Hafner, Mr. in Mrs. Wm. Stepic, Mr. in Mrs. T. Yagel, Mr. in Mrs. J. Jeewek, Mrs. L. Belle in družina, Mrs. Orosz, Mrs. Mary Jasner in sin John, Mr. in Mrs. J. Stepic, Frank in Mary Mivšek iz Pittsburgha, Pa., družini F. Sustersic in Zalar, Mrs. Frances Frank in družina, Mr. in Mrs. F. Ivančič st., Mr. in Mrs. F. Ivancic ml., Mr. in Mrs. J. Ivančič, Mr. in Mrs. C. Slaker, Mr. in Mrs. F. Hunter, družina Toich, Mr. in Mrs. Polanka, John in Frances Potočar, Mr. in Mrs. John Sustaršič, Mrs. Mary Hribar, Mary Ann Marshall, Ella Kruppke, Mrs. Picha, Mr. in Mrs. G. Picha, družine Mr. in Mrs. Kohout, Deszo-Burianek in Miadich, Mr. in Mrs. R. Krakora in Mary Krakora, Mr. in Mrs. E. Munkachy, Mr. in Mrs. Nagy, Mr. in Mrs. Feldman, Eva Kanzeg, Eunice Weigand in Pearl Walters.

Prisrčna hvala vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir in pokoj njene duše. Zahvalo naj sprejmejo sledeči: Mr. in Mrs. F. Renko, Mr. in Mrs. Gerald Johnson, Mr. in Mrs. J. Krishon, Mr. Joseph Konchan st., J. Krishon in družina v Lakewoodu, Mrs. Mary Frank in E. 59 St., Helen Lange, Mr. in Mrs. F. Filips, Mr. in Mrs. A. Fortuna, Mrs. W. Von Alt, Mrs. Mary Oblak, Mrs. J. Stibil, Mr. Frank Josenovec, Mr. in Mrs. [illegible] Krašovec, Mr. in Mrs. Chas. [illegible] Balko, Mr. in Mrs. J. Malečkar, [illegible] M. Cedric, Mr. Frank [illegible], Mr. in Mrs. A. Sestan, [illegible]nov, Mr. in Mrs. P. Straub [illegible], S.T.V. Bowlers, Mr. John Fabris, Mr. in Mrs. Wm. Hegan, Mr. in Mrs. M. Bizaj, Mr. in Mrs. F. Fabis, John in Ludwig Fabriš, Mr. Joe Hocevar, Mr. in Mrs. J. Stefanek, Marie Zeitz, Mr. in Mrs. R. Rozanc, Mrs. M. Zeitz, Mr. in Mrs. J. Veljak, Mr. in Mrs. J. Jesenko, Mr. in Mrs. L. Skully, Mrs. Mary Rakovec, Mrs. Mary Kolanz, Mrs. Josephine Darrown, Mr. in Mrs. F. V. Opaskar, Mr. Paul Zakelj, Mr. in Mrs. A. Herman, Mr. in Mrs. Hildebrandt, Mary Grauel, Margaret Marek, Mr. in Mrs. Logar, Tessie Reis, Mrs. Mary Bolko, Mr. in Mrs. F. Zeleznik st., Mr. in Mrs. Victor Tominec, Mrs. Marion Koncan, družina F. Sodnikar, Mr. in Mrs. Persolja, Mr. in Mrs. C. Valentine, Mr. in Mrs. F. Gombac, Mr. in Mrs. F. Stepic, Mr. in Mrs. J. Pultz st., Mr. in Mrs. J. Caputo, Sigmund Schnoll ter Sophie in Ann Opeka.

Hvala lepa sledečim, ki so pokojnici v spomin darovali v dobrodelne namene: Mr. in Mrs. C. Urbančič, Mr. in Mrs. J. Strel ter Mr. John Luzar.

Našo iskreno zahvalo izrekamo vsem onim, ki so dali svoje avtomobile brezplačno na razpolago pri pogrebu. Žal nam je, da nimamo imena vseh na rokah.

Dalje lepa hvala pogrebcem, ki so nosili krsto, in sicer: Mr. John Fende, Mr. Andrew Fende, Mr. Frank Demshar ml., Mr. Anthony Stepic, Mr. Rudolph Konchan in Mr. Ernest Kalin.

Srčna hvala pevskemu zboru Triglav za krasno zapete žalostinke ob odprti krsti v pogrebnem zavodu, ter g. Antonu Schubel za dirigiranje.

Najlepša hvala Mr. Camillus Zarnicku, glavnemu odborniku SNPJ, za lepe poslovilne besede ob grobu, kot tudi Mrs. Katherine Bizaj, predsednici Ženskega odseka Doma zapadnih Slovencev, za ganljive besede ob grobu.

Hvala Rev. Julius Slapšaku za podelitev sv. zakramentov na domu in za lepe cerkvene pogrebne obrede. Enako hvala lepa tudi pogrebniku Louis Ferfolia in pogrebnemu zavodu Shuster za lepo oskrbo pogreba in vsestransko poslugo v teh dneh.

Našo prisrčno zahvalo naj sprejmejo sorodniki, prijatelji in sosedje, ki so našo blago pokojnico obiskovali v njeni bolezni, jo bodrili in kratkočasili, kakor tudi vsem, ki so nam bili v pomoč in tolažbo na en ali drugi način tekom daljše bolezni in v času smrti. Hvala vsem, ki so prišli pokojnico pokropit, ko je ležala na mrtvaškemu odru, ter vsem, ki so jo sprejmili na njeni zadnji poti na pokopališče. Hvala lepa za številne izraze sožalja, pismeno ali osebno. Posebna hvala Mrs. Albini Krishon iz Opa Locka, Fla., in Mrs. Angeli Končan iz North Hillingwood, Calif., ki ste prišle tako daleč na pogreb.

Preljuba mama, tašča, teta in sestra, ki si se morala ločiti od svojih dragih, katere si imela tako rada, in ki so Tebe ljubili, počivaj v miru v hladni ameriški zemlji. Tako rada bi še živela, a vsa naša prizadevanja so bila zaman. Smrt je kruta, brez srca, kar vzame nič več nazaj ne da. Truplo Tvoje zdaj pokojno spi, naša srca so pa žalostna, saj smo izgubili svoje najdražje—mamo predrago. Duh Tvoj bo živel med nami do konca naših dni, ko se tudi mi preselimo tja v nebeške višave, kjer se skupno sestanemo na vekomaj.

Snivaj sladko večni sen, nepozabna mama!

Kako je hiša strašno prazna,
odkar v njej matere več ni!
Ta hiša, prej tako prijazna,
odljudna, tuja se zdaj zdi.

Odkar so nesli Tebe, mama, iz hiše
in položili v temni hram,
solze si Tvoji dragi brišejo,
le k Tebi želijo si, mama, k Tebi.

Oj, kje si, kje si, mati zlata,
tako se toži nam po Tebi!
O, ko bi se odprla vrata
in se prikazal Tvoj obraz!

Žalujoči ostali:

ELLA SAMANICH, hči
CARL SAMANICH, zet
ALBINA KRISHON v Floridi, FRANK DEMSHAR,
JULIA SUSTERSICH, JENNIE MILLER,
GERTRUDE MILLER, VICTOR TOMINEC,
nečaki in nečakinje
JOHANA MIVŠEK, sestra v stari domovini

Cleveland, Ohio, dne 28. marca 1955.

MICHEL ZEVACO

KRALJEVI VITEZ

ZGODOVINSKI ROMAN

(Nadaljevanje)

"Sire," je povzel Richelieu tisti hip, "okrhati levu šape, s katerimi bi vas mogel raniti, je mnogo, toda ne dovolj. Treba je tudi varovati in braniti one redke ljudi, ki so vam vdani. Sire, enega vaših najzvestejših in najgorečnejših podanikov so vrgli sinoči v Bastiljo. Rotim vas, sire, vrnite svojemu nedolžnemu služabniku prostost!"

"To mi je ljubše!" je vzkliknil nehote mladi kralj. "Kako mu je ime?"

"Laffemas!"

"Kaj! Sin nekdanjega sobarja mojega očeta?"

"Da, sire. In vsa njegova krivda je, da se je izkazal preveč vnetega v vaši službi."

"Dobro," je rekel Ludvik XIII. in stisnil ustnice.

Odprl je miznico ter vzel iž nje dvoje že pripravljenih listov, ki jih je bilo treba samo podpisati in vstaviti ime. Prvi je bil zaporno povelje, drugi—nalog za izpustitev. Kralj je prijel za pero.

"Sire," ga je ustavil škof, "še dvoje bi hotel povedati."

"Recite, gospod škof. Vaši preudarnosti zaupam neomejeno."

"Sire, gospoda Laffemasa so spravili v Bastiljo ljudje, ki jih ne poznam; jasno mi je o njih le to, da so vas hoteli oropati zvestega sluge. Zato bo politično, ako jih pustite v veri, da je zaprt. Vsled tega je pravtako nepotrebno, da bi se bralo Laffemasovo ime v odpustni knjigi, kakor bo dobro, da ostane v jetniškem imeniku še naprej."

"Pri moji veri, gospod, vi mislite na vse!" je vzkliknil kralj z občudovanjem.

"Da, sire! Iz enakih razlogov ne gre, da bi vojvoda Guiški vedel, kam je izginil mladi markiz de Cinq-Mars. Njegovo ime ne sme priti v imenik jetnikov; gospod de Cinq-Mars sme biti v hipu svojega prihoda v Bastiljo samo še—številka!"

Mladega vladarja je izpreletel mraz. Srce mu je zastalo od tesnobe.

"Prav," je dejal po dolgem molčanju. "Nihče naj ne ve, da je Laffemas svoboden; nihče naj ne sluti, da je Cinq-Mars jetnik."

Richelieu se je ugriznil v ustnice do krvi, da ni zavrisnil od veselja. Ludvik XIII. je položil predse prazen list, na katerem ni bilo nič razen njegovega pečata. Zastavil je pero in pomislil. Toda Richelieu je dejal:

"Ako mi vaše veličanstvo dovoli, vam lehko narekujem ukaz v primerni obliki."

Kralj je pokimal. In Richelieu je narekoval:

"Gospodu guvernerju naše Bastilje pri vratih Svetega Antona.

Gospod de la Neuville, guverner naše državne trdnjave, naj izroči osebo, ki se mu bo ustno zaznamovala, v roke predložitelja tega ukaza. Dotični jetnik se izpusti brez kakršnihkoli vpisnih formalnosti, in nihče izmed straže ne sme biti navzoč pri njegovem odhodu.

Iz rok predložitelja sprejme gospod de la Neuville državnega jetnika, ki se takoj zapre v posebno celico. Bastiljskemu guvernerju, stražnikom in ječarjem je strogo prepovedano razgovarjati se z jetnikom ali izpraševati ga, kako mu je ime.

Pričujoči ukaz se izvrši, kakor hitro ga naš odposlanec predloži gopodu de la Neuville. Tako hočemo in zapovedujemo, zakaj takšna je naša kraljevska volja.

Dano v našem Louvrskem dvorcu, danes, dne devetnajstega decembra leta milosti 1610.

Ludvik, kralj francoski in navarski."

Kralj je končal.

"Ali veste, gospod škof," je izpregovoril s čudnim skoraj veselim nemirom, "da je to povelje prvo, ki sem ga napisal od kraja do konca s svojo lastno roko?"

"Sire," je dejal Richelieu, "čas je že, da se vaše veličanstvo navadi kraljevati!"

To rekši je vzel pergamen ter ga spravil naglo v prsni žep.

Vrnivši se domov, je nemudoma poklical mladega plemiča, ki je opravljal v njegovi hiši službo nekakšnega gardnega oficirja. Zakaj sleherni velikaš si je držal takrat po stari fevdalni šegi še nekaj oboroženccv.

"Gospod de Chemant," je dejal, "izvolite prebrati to pisanje."

Mladi mož je vzel pergamen s kraljevim podpisom ter ga prebral, ne da bi trenil z očmi; bil je vajen železne discipline, s katero se je obdajal luconski škof že tedaj.

"Ali ste razumeli, Chemant?"

"Da, svetlost. Treba je vzeti nekega jetnika iz Bastilje in oddati zato drugega, tako da ne izgubi gospod de la Neuville ničesar."

"Dobro, moj vrli Chemant."

"In kdo je tisti, ki ga osvobodim? Vedeti moram njegovo ime."

"Laffemas," je dejal Richelieu.

"In koga oddam bastiljskemu guvernerju."

"Jetnika, ki je zaprt v pritličju," je odgovoril škof.

"Kaj! Gospoda markiza de..."

"Jetnika, ki je zaprt v pritličju!" ga je prekinil Richelieu z ledenim glasom. "Slabo ste čitali, Chemant! Gorje mu, kdor zve jetnikovo ime,"

"Dobro, svetlost, odpravim se takoj."

"Ne. Drevi pojdete, ko bo vse že spalo po mestu. Brez hrupa in brez prič. Dobro kočijo in enega naših ljudi, ki naj sede oborožen na kozla; vi pa zraven jetnika, s pištolo v roki. Razumete?"

"Da, svetlost."

"Povejte gospodu de la Neuville, da ga posetim jutri sam ter mu prinesem kraljeva navodila glede novega jetnika. Idite zdaj!"

L.

Številka 14 v Zakladnem stolpu.

Širok jarek s stoječo vodo, iz katerega so se razlegali v poletnih nočeh turobni glasovi krastač, kakor bi sililo ječanje izza strahovitega zidovja . . . Verižni most, brana z jeklenimi zobmi, osem stolpov-velikanov, stisnjenih drug k drugemu nalik vojščakom, razpostavljenim v bojnem četverokotu . . . Viažna dvorišča, kjer je caroval somrak in zmagovito davil dnevno svetlobo; med njimi železne mreže in vrata, zevajoča kakor žrela pogoltnih zveri . . . Stopnice, ki so držale navzdol, v nepovratne globine . . . Težko molčanje, ki ga je meril le korak patrulj in monotoni glasovi straž, kličočih si parolo . . . Zamrežena okna; za njimi zdajpazdaj bled, izmučen obraz . . .

To je slika Bastilje.

Številka 14 v Zakladnem stolpu je bila velika in lepa soba; ležala je v drugem nadstropju, z razgledom na polje. Široko dvorišče, ki je obdajalo celoto zgradbe in se ostrilo proti ulici Sv. Antona, končavaje se tamkaj v glavnih vratih, je bilo na tem kraju tako ozko, da se je mogel jetnik v drugem ali tretjem nadstropju Zakladnega stolpa pokazati mimogredočim in celo preklikavati ž njimi. Ta točka je bila vsled tega posebno nadzorovana; četvero vojakov se je izprehajalo neprestano ob stolpovem znožju, štirje drugi pa so bili nameščeni na obzidju, z nalogom, da naj streljajo na vsakogar, kdor se približa . . .

Celica št. 14 je bila opremljena z dobro posteljo, mizo, dvema stoloma in naslanjačem. Tla je krila preproga, slaba že sicer in ponekod raztrgana, ali vendar preproga. Da ni bilo mreže na oknu in težkih, z železom okovanih vrat, bi se bil zadovoljil s to sobo marsikateri malomeščan in celo kak revnejši plemič.

Vitez de Capestang je pomnil v svojem življenju malo tako sijajnih sob, kakor je bila ječa princa Condeškega v Bastilji; prištevala se je pač med prostore, namenjene jetnikom najvišjega stanu.

Tisti dan okrog osmih zvečer je ležal polukraljevski zločinec zleknjen v naslanjaču ter stokal nad svojo grenko usodo, medtem ko je paznik pospravljal mizo. Sodeč po ostankih sočnega piščanca, vkusne pečenke in ocvrte ščuke pa je bilo princevo življenje vseeno boljše, nego je tožil samemu sebi.

"Dajte, dajte, visokost, je rekel paznik s tisto raskavo prijudnostjo, ki je značilna za manj odurne zastopnike tega poklica, "nikarite tako ne žalujte, hudiča! Kdo ve, morda se odpro vrata vaše kletke prav kmalu."

"Kaj hočeš reči?" je poskočil princ, vznemirjen po skrivnostnem glasu in obrazu svojega ječarja.

"Čudne stvari se gode tam zunaj. Ljudstvo se zbira in vpije, oboroženi meščani postopajo v trumah okrog; komur to ne diši po puntu, mora imeti preklican nahod . . . Bog sam ve, kaj nam prinese jutrišnji dan!"

Po tej filozofski opazki je mož upihnil svečo, ki je gorela na mizi, ter odšel, ne da bi povedal jetniku kaj več.

"Oho!" je vzkliknil princ sam pri sebi. "Trenutek je ugoden novemu pismu. Kričanje sem slišal tudi jaz; ni dvoma, da je veljalo meni. Ljudstvo zahteva mojo oprostitev!"

Ves razgret od misli, da se punta zaradi njega ves Pariz, je Conde pristopil k oknu. Jasna mesečina je belila okolico trdnjave; in ko je spustil po nji oko, je zagledal senco moške postave, rišočo se onkraj jarka. Mož, ki ga straža gotovo še ni bila opazila, je pozorno motril trdnjavo. In zdajci je prišlo Condeju na um, da išče ta človek njega.

Naglo je zapisal par besedi na košček papirja; in ker ga ni imel obtežiti z drugo stvarjo, je zavil vanj tolar za šest liver. Nato je skočil k oknu ter ga odprl. Neznanec je stal še vedno tam kakor prej. Princ je glasno zakričal, da bi ga opozoril nase, in zalučil papir s srebrnjakom skozi omrežje. Videl ga je leteti čez jarek. Mož je priskočil ter ga pobral; še tisti hip je počilo dvakrat zapored: vojaki so streljali na nočnega izprehajalca. Toda Conde ga je videl, kako je mirno odšel, ne da bi storil le en korak hitreje od drugega. Dva nova strela sta blisnila za njim. Ali sta zadela? Conde ni videl ničesar več.

Kaj je bilo z neznancem? Ali je bil ubit? Princu je gorelo v glavi, in srce mu je tolklo, kakor bi se hotelo utrgati. Čakal je; sleherna minuta se mu je zdela daljša od večnosti same. Zdajci pa je zaslišal hrup: prihajali so po stopnicah, odklepali so vrata!

Vstopilo je deset oboroženih paznikov s plamenicami v rokah, in za njimi guverner Bastilje.

"Svetlost," je izpregovoril La Neuville ter se odkril do tal, "Občeval sem, resnica je!"

"Prav žal, svetlost!" je dejal La Neuville s humomušim nasmeškom. "Če bi tajili, bi vam lehko prizanesel s strogo odredbo, ki je vsled vašega priznanja neizogibna."

"Kakšno odredbo mislite?" je jeknil Conde, ki se je takoj skesal, da je popustil svojemu poštenju.

(Dalje prihodnjič)

Da se uredi zapuščino

se proda pohištvo; ledenico, zofo, dve postelji (hollywood stila), ogledalo, peč, mizo in stole. Se proda skupno ali posamezno. Če kdo kupi skupno, dobi tudi stanovanje 3 sob v najem za $35 mesečno na 955 E. 69th St. Pokličite
W. M. FUMICH CH 1-2181

OPREMLJENO SOBO

SE ODDA V NAJEM POŠTENI STAREJŠI ŽENSKI ALI MOŠKEMU.
Vpraša se po 5. uri zvečer.
1269 EAST 59th STREET

KNJIGA
SLOVENSKI PIONIR
JE IZŠLA!
CENA KNJIGI $1.50
Naročite jo od pisca
Frank J. Turk
1112 East 174th Street
CLEVELAND 19, OHIO
IV 1-3153

Meltzer-Crozier Flooring Company
15316 WATERLOO ROAD — IV 6-1225
POPOLNA ZALOGA VSAKOVRSTNEGA LINOLEJA IN PLOŠČIC ZA KRITJE PODOV IN STEN.
Prodajamo na drobno in na debelo. — Cene so zmerne.

QUALITY AT A PRICE
STAKICH FURNITURE CO.
JAMES D. STAKICH, Prop.
IVanhoe 1-8288 16305 Waterloo Road
STORE HOURS: Monday, Thursday, Friday—9 A.M. to 9 P.M.
Tuesday-Saturday 9 A.M. to 6 P.M. — Wednesday 9 A.M. to 12 Noon
— PRIMEREN POPUST ZA STAR APARAT —

Z letalom v staro domovino

Ker je zelo veliko pomanjkanje prostorov na velikih parnikih v maju, juniju in juliju, so se mnogi rojaki že odločili za potovanje po avijonih. Da pa bo tako potovanje bolj prijetno in brezskrbno, bo spremljal August Kollander te skupni od Clevelanda preko New Yorka do Pariza. Mr. Kollander, ki je lansko leto spremljal 30 clevelandskih rojakov do Pariza, bo potnikom v pomoč na potovanju in v Parizu. Odpravil bo one, ki bodo nadaljevali pot na jugoslovanskem avijonu iz Pariza do Zagreba, kakor tudi tiste, ki bodo potovali na Simplon Orient Express vlaku iz Pariza do Trsta, Sežane in Ljubljane. Prva skupina potuje na 17. junija, druga na 1. julija. Še je prostora in kedor se želi pridružiti naj ne odlaša z priglaševanjem. Za vsa pojasnila in cene za ta dva izleta, kakor tudi za druga posamezna potovanja se obrnite na:

August Kollander

6419 St. Clair Avenue — Cleveland 3, Ohio
HE 1-4148

CHICAGO, ILL.
FOR BEST RESULTS IN ADVERTISING CALL
DEarborn 2-3179

REAL ESTATE

TINLEY PARK — 6 room modern Cape Cod; breezeway, 2 car garage; gas heat, recreation room in basement; large corner lot. Close to transportation. $1,600 down to qualified veterans. — Priced to sell by owner.
6518 Ravinia Dr.
KEllogg 2-2855

ITASKA — 2 bedroom frame ranch. 2½ years; gas forced air heat, full basement; storms, screens, carpeting, water softener.
Itasca 362 R

LOMBARD — Well built, 5 large room brick ranch. Custom decorated. Landscaped; black top drive; double garage. Aluminum storms and screens. Full basement, carpeting; extras. Asking $17,900. Owner.
Lombard 2108

By owner — 5 Acre WOODED ESTATE near Elmhurst — 3 bedroom Colonial home, 5 foot cyclone fence, hot water heat, 3 car garage. Will truly sacrifice. Price $52,500. Must see to appreciate. By appointment:
Phone—TErrace 4-3470

EXCEPTIONAL VALUE — English Tudor face brick house, 8 large rooms, 2 ceramic tile baths, 4 bedrooms, fireplace; suitable for related family living; gas heat, 2 car garage; near R. L., schools, church, shopping. — $32,500.
Call — BEverly 8-6224

HOLBROOK — Newly remodeled 5 room bungalow, 2 bedrooms, living-dining carpeted, cabinet kitchen, full tile bath, full basement with stoker heat, 1 car garage. $13,500. By owner. Call after 5:30 p. m.
SKyline 5-8241

LA GRANGE —
Excellent location near stores, churches, public and parochial schools, C. B. & Q. station and other transportation. 2½ story RESIDENCE in good condition. 4 full bedrooms, modern kitchen, dining room, living room with natural fireplace. Fully insulated, low heating cost, low taxes; income possibilities. Reasonable. Phone owner.
FLeetwood 2-3964

Chicago, Ill.

FEMALE HELP WANTED

GENERAL HOUSEWORK in Doctor's home, assist with 2 children. New home. Own room. Stay. Must speak and write English. References. Good salary.
AMbassador 2-5355

WANTED TO RENT

YOUNG Montgomery Ward executive, wife and 1 year old child, desire 4 room unfurnished apartment. Prefer 1st floor. West, north or northwest city or suburban location. Guarantee owner care. Will pay up to $100 per month for desirable accomodation. Call Mr. R. W. Berry,
SUperior 7-6200, ext. 2737
Mon. thru Fri., 9 a.m. to 5 p.m.

ROOMS TO RENT

NORTHWEST — Available immediately. 3 light airy single rooms, one with sitting room. Private home. Near good transportation. Private entrance. For appointment to see call
MUlberry 5-3676

Oglašajte v Enakopravnosti

V blag spomin

četrte obletnice odkar je odšel v večnost naš ljubljeni oče, stari oče in tast

STANLEY BRUNDIČ

Svoje blage oči je zatisnil za vedno dne 26. marca 1951.

Nova spet pomlad prihaja,
vse se oživelo bo,
vse, le očeta dragega
k nam nazaj nič več ne bo.

V srcih nosimo ljubeče
glas, spomin in pogled Tvoj
dokler nit življenja steče
in vsi pridemo za Teboj.

Žalujoči

FRANK, sin
PAULINE, poročena KRALL, hči
DOROTHY, sinaha
HENRY KRALL, zet
JUDY, vnukinja
MRS. MARY ZEHNER, svakinja

Euclid, Ohio,
dne 28. marca 1955.

NAZNANILO IN ZAHVALA

Z globoko žalostjo in potrtim srcem naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem tužno vest, da je nemila smrt posegla s svojo koščeno roko v našo sredo ter nam odvzela našega preljubljenega soproga, očeta in starega očeta

1888 1955

ANTON KOKAL

Blagopokojnik je po daljši bolezni preminil dne 23. februarja 1955. K večnemu počitku smo ga položili dne 26. februarja iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda in po opravljeni sv. maši zadušnici in cerkvenih pogrebnih obredih v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Ave., smo njegovo truplo položili k večnemu počitku na pokopališče Calvary.

Pokojnik je bil doma iz vasi Krtina, fara Dob, odkoder je prišel v Ameriko pred 48 leti. Dolgo let je delal pri Atlas Car Co. Ob času smrti mu je bilo 66 let.

V dolžnost si štejemo, da se prav iskreno zahvalimo vsem, ki so darovali lepe vence in cvetje pokojniku v zadnje slovo. Bilo je v dokaz, da ste ga spoštovali in ljubili.

Enako prisrčna hvala vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir in pokoj njegove duše.

Hvala vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v poslugo pri pogrebu; kakor tudi vsem, ki so prišli pokojnika pokropit, ko je ležal na mrtvaškemu odru.

Lepa hvala pogrebcem, ki so nosili krsto, in vsem onim, ki so pokojnika spremili k njegovemu počitku na pokopališče.

Zahvalo izrekamo Rev. Jagru, Rev. Ruparju in Rev. Paiku od cerkve Marije Vnebovzete za lepe cerkvene obrede ter posebno Rev. Jagru za spremstvo na pokopališče.

Posebno zahvalo izrekamo vsem onim, ki so nam stali ob strani in bili v pomoč v času bolezni pokojnika kakor tudi ob britkih dneh njegove smrti. Lepa hvala vsem, ki ste pokojnika obiskovali in ga bodrili in nam izkazal sočutje ob smrti. Enako hvala tudi Zakrajškovemu pogrebnemu zavodu za vso postrežbo in lepo urejen pogreb.

Ljubljeni soprog, dragi oče in stari oče! Prerano si se moral posloviti od nas. Skušali smo Te ohraniti, a vsa pomoč je bila zaman. Truplo Tvoje sedaj počiva v svobodni ameriški zemlji, a duša Tvoja se raduje nad zvezdami za vsa dobra dela, ki si jih tu storil. Spomin na Tvoje dobro srce si ohranimo do konca naših dni, ko tudi mi pridemo tja, kjer si Ti. Počivaj v miru—snivaj sladko!

Žalujoči:
MARY, soproga
ANTHONY, JOSEPH in VICTOR, sinovi
MRS. MARY KOLE, MRS. ROSE BAYER, MRS. JEAN FARRELL, MRS. NELLIE CARPENTER in MRS. DONNA ZUPANCIC: hčere
29 vnukov
JOHN, brat
v stari domovini pa sestra MARGARETA

Cleveland, Ohio, dne 28. marca 1955.